

VÝSTAVA #SLOVO#JAZYK#KNIHA

Štátna vedená knižnica v Banskej Bystrici v spolupráci s BIBIANOU – Medzinárodným domom umenia pripravili v mesiaci marec 2024, ktorý je „mesiacom knihy“ interaktívnu výstavu #SLOVO#JAZYK#KNIHA. Veríme, že táto putovná interaktívna výstava kníh a časopisov zaujme nielen deti ale i dospelých návštevníkov knižnice a my vás na ňu srdečne pozývame. Je prístupná do 20. marca 2024.

Výstava bola prvý krát sprístupnená v Bibiane – Medzinárodnom dome umenia pre deti od 24. marca do 24. apríla 2022. V súčasnosti je putovnou výstavou a putuje po slovenských knižniciach.

Výstava kníh a časopisov pre deti a mládež národnostných menšín žijúcich na Slovensku je komornou „oslavou“ Medzinárodného dňa materinského jazyka (21. februára) a Medzinárodného dňa detskej knihy (2. apríla). Predstavuje knihy 14 národnostných menšín žijúcich na Slovensku.

Medzinárodný deň materinského jazyka vyhlásený OSN v novembri 1999 ako pamiatka na hrdinstvo bengálskych študentov, (boli zastrelení počas demonštrácie v Dháke 21. februára 1952 za uznanie svojho materinského jazyka bengáľčiny ako druhého oficiálneho jazyka vtedajšieho Pakistanu) sa po prvý raz vo svete oslavoval dňa 21. februára 2000. V roku 2020 sa do osláv zapojilo aj Slovensko a už tretí rok si ho svojimi aktivitami pripomína aj medzinárodný dom umenia pre deti BIBIANA.

Medzinárodný deň detskej knihy sa každoročne slávi 2. apríla, v deň narodenia dánskeho spisovateľa Hansa Christiana Andersena (2. 4. 1805 – 4. 8. 1875). Podnet k oslavám dala v roku 1967 medzinárodná mimovládna organizácia UNESCO – IBBY (International Board on Books for Young People - Medzinárodná únia pre detskú knihu), ktorá združuje organizácie a jednotlivcov z celého sveta so snahou podporovať vydávanie a rozširovanie kvalitných detských kníh. ako dedičstvo predkov, vzácnu súčasť svojej identity BIBIANA pri tejto príležitosti každoročne organizuje celoslovenský trojdňový festival Dni detskej knihy, vždy v inom slovenskom meste v spolupráci s mestskou knižnicou, s cieľom motivovať deti k čítaniu

a pravidelnej návšteve knižnice, a zároveň vytvoriť príležitosť k osobnému spoznávaniu autorov, ilustrátorov a vydavateľov.

NÁRODNOSTNÉ MENŠINY NA SLOVENSKU A ICH JAZYK

Na Slovensku hovorí materinským jazykom (iným ako slovenským) 13 oficiálne uznaných národnostných menšín: *bulharská národnostná menšina, česká národnostná menšina, chorvátska národnostná menšina, maďarská národnostná menšina, moravská národnostná menšina, nemecká národnostná menšina, poľská národnostná menšina, rómska národnostná menšina, rusínska národnostná menšina, ruská národnostná menšina, srbská národnostná menšina, ukrajinská národnostná menšina a židovská národnostná menšina*. K výstave bola pridaná aj vietnamskú národnostnú *menšinu*, ktorá o takéto oficiálne uznanie už dlhší čas usiluje.

ZÁMER TVORCOV VÝSTAVY

Výstavou **#SLOVO#JAZYK#KNIHA** sa autori rozhodli prezentovať a podporiť tvorbu pre deti a mládež národnostných menšín, ktorej cieľom je pripomenúť, poznávať uchovávať a rozvíjať materinské jazyky ako dedičstvo predkov, vzácnu súčasť svojej identity. Na výstave nájdete *obrázkové knižky, povesti, knihy pre mládež, rozprávky či leporelá, niektoré z produkcie vlastných vydavateľstiev národnostných menšín, iné z knižných fondov, ktoré si budujú z kníh dovezených z materskej krajiny, alebo z ich prekladov do slovenčiny*.

Výstava je obohatená o knižky z fondu knižnice BIBIANY, kde sa nachádzajú vzácne tituly z celého sveta, ktoré získali rôzne medzinárodné ocenenia za autorské či ilustračné spracovanie. A hoci sú knihy písané v rozličných jazykoch, majú veľa spoločného – v každej rozprávke spravodlivosť vždy víťazí, zlo býva potrestané, pravda sa nakoniec ukáže a dobrých sa všade veľa zmestí. Ako do deduškovej stratenej rukavice, do ktorej sa postupne našahovali rôzne zvieratká... Malá myš, žabka, zajac, diviak, vlk, líška a vošiel sa aj veľký medveď. Vždy sa nejako potisli a urobili miesto pre ďalšieho príchodzieho. Výstava **#SLOVO#JAZYK#KNIHA** má ambíciu byť tou symbolickou rukavičkou, v ktorej všetci spolu dobre nažívajú.

INTERAKTÍVNY CHARAKTER VÝSTAVY

K výstave sú k dispozícii pomôcky na interaktívne hry počas prehliadky výstavy:

1. Dokresľovačka do rukavičky
2. Krížovka s pexesom
3. Puzzle

Dokresľovačka do rukavičky – je pre *menšie deti*, aby počas výstavy mohli kresliť, kto býva v rukavičke (podľa svojej fantázie, nie podľa rozprávky). Treba pripraviť/vytlačiť na stolíky viac dokresľovačiek a farbičky.

Krížovka

Je pre *školský vek detí*, aby mohli pri prezeraní výstavy riešiť úlohy (=odpovedať na otázky) súvisiace s jednotlivými rozprávkami na 14 paneloch. Otázky sú jednoduché, odpoveď sa nachádza vždy v dvojriadkovom úryvku rozprávky na príslušnom paneli menšiny. Cieľom je, aby deti takouto súťažno-zábavnou formou prešli každou menšinou a prečítali aspoň úryvok.

Puzzle – jednotlivých ilustrácií, (ktoré sú na paneloch) sú rôznej náročnosti, takže sa zahrá návštevník *každého veku*. (puzzle je 14 ako počet menšín). Puzzle majú zo zadnej strany svoju nálepku, aby sa v prípade pomiešania dali vrátiť do správnych košíčkov.

Pre organizované skupiny je výstava dostupná po predchádzajúcom objednaní sa.

Kontakt: michaela.torokova@svkbb.eu; 048/4710755

BIBIANA – MEDZINÁRODNÝ DOM UMENIA PRE DETI

<https://www.bibiana.sk/>

BIBIANA, medzinárodný dom umenia pre deti, je kultúrna inštitúcia s medzinárodnou pôsobnosťou. Vznikla v roku 1987 ako partner svetoznámeho podujatia s dlhoročnou tradíciou Bienále ilustrácií Bratislava. Spočiatku sa úzko špecializovala ako galerijná ustanovizeň, ktorá podporovala rozvoj úrovne ilustračnej knižnej tvorby pre deti a skvalitňovanie detskej literatúry doma aj v zahraničí. Neskôr sa začali rozširovať možnosti pre rozvíjanie a šírenie umeleckej tvorby pre deti v bohatom spektre druhov a žánrov. Vznikol priestor pre porovnávanie výsledkov domácej tvorby a jej teoretickej reflexie v medzinárodných súvislostiach.

Zdroj: BIBIANA - Medzinárodný dom umenia pre deti

a

Mgr: Soňa Šóky, PhD.

Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici

manazer@svkvbb.eu

+4214710779

